

СВОБОДЕНЪ ГЛАСЪ

Общинска Библиотека

Тукъ

Абонаментъ за година:

България 5 лева
 чуждестранство 10 "

Абонирането става винаги до края на
 годината.

Неплатени писма не се приематъ.
 Ръкописи не се връщатъ.

СЕДМИЧЕНЪ ИНФОРМАЦИОНЕНЪ ВЪСТНИКЪ

Всичко що се отнася до в. „Свободенъ Гласъ“ да се отправя на редакцията.

Редакцията и Администрацията на вѣстника се намира въ ул. „Шуменска“, сръбду Варненската
 Окр. Пост. Комисия и до печатницата на Добри Тодоровъ и С-ѣе.

Единъ брой 10 стотинки.

Редакторъ-стопанинъ: Стефанъ Ив. Петковъ.

Единъ брой 10 стотинки.

Полковникъ Вълковъ

нѣма да приема посѣщения на 8 того.

Варненска Окрѣжна Постоянна Комисия

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 6079.

гр. Варна, 30 октомврий 1909 год.

На 14 декември 1909 год. въ канцеларията на Варн. Окр. Пост. Комисия, въ 4 ЧАСА СЛѢДЪ ПЛАДНѢ, ще се произведе търгъ съ **ТАЙНА КОНКУРЕНЦИЯ**, за отдаване на прѣдприемачъ направата на едно общинско доходно здание въ с. Козлуджа, Варненска околия, за смѣтка на сжщата община.

Приблизителната стойностъ на прѣдприятието е 24345.41 лв. Офертитѣ ще се приематъ до 4 часа слѣдъ пладнѣ сжщия день. Слѣдъ откриването на търга не се приематъ никакви заявления,

Искания залогъ е 5% въ удостоверение отъ Българ. Народна Банка или Земледѣл. Банкови Агентури въ окрѣжа и документи, съгласно чл. 11. отъ закона на Обществения прѣдприемачъ.

Поемнитѣ условия, смѣтката вѣдомостъта за цѣнитѣ и плана могатъ да се видятъ всѣки присѣственъ день и часъ въ канцеларията на Комисията.

Всички разноси за публикация и др. сж за смѣтка на прѣдприемача.

Прѣдседателъ: Д. Шиковъ.
 за Секр. бирникъ: К. Юрдановъ.

Арнаутларско Лѣсничейство

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 2342

с. Ст.-Орѣхово, 7 ноемврий 1909 год.

Извѣстява се на интересующитѣ се, че на 17 ноемврий т. г. до 3 часа слѣдъ обѣдъ, въ помещението на Варненското Финансово Управление ще се произведе търгъ съ тайно наддавание за продажбата на дървената маса на сѣчището отъ държавната гора „Приморска“ (Варненска Околия), опрѣдѣлено за изсичание прѣзъ стопанската 1909—1910 год. подъ название „кара-дере“ отъ около 850 декара, находяще се въ землището на с. Корукьой; Бѣленска Община.

Залогъ за право участие въ търга се изисква 638 лева или 5% отъ цѣлата стойностъ. Наддаванетоъ ще става на декаръ пространство. Насажденията сж джбови 30 год. възраст.

Поемнитѣ условия могатъ да се прѣглеждатъ всѣки день и часъ въ Варненската Гор. Инспекция, а въ деньтъ на търга въ Финансовото Управление.

ОТЪ ЛѢСНИЧЕЙСТВОТО.

ЗЖБНИЯ ЛЪКАРЪ

М. Д-ръ НЕДѢЛКОВА

ПРѢМЪСТИ КАБИНЕТА СИ НА УЛИЦА „СЪБОРНА“
 СРѢЩУ ЖЕНСКАТА ГИМНАЗИЯ.
 ИЗВЪРШВА ВСИЧКИ ЗЖВОЛЪКАРСКИ МАНИПУЛАЦИИ.

БАНКА „ДОБРУДЖА“

Отъ 1 Августъ при банката е откритъ голѣмъ депозитъ за всѣкакви турски стоки като:

ДЪРВЕНИ МАСЛА и САПУНИ НАЙ-ПЪРВОКАЧЕСТВЕННИ
 АЙВАЛИЙСКИ и МИТИЛИНСКИ:

СОЛЕНИ РИБИ всѣкакъвъ видъ, ПЪРВОКАЧЕСТВЕННИ
 МАСЛИНИ и др.

Цѣни и условия най-износни

Закона за пенсиитѣ на държавнитѣ чиновници и пенсионния фондъ.

При всичко, че, както чиновниците по гражданското вѣдомство, така и офицери по военното да сж държавни чиновници, защото единѣ и другитѣ служатъ на държавата, обаче закона за пенсиитѣ е поставенъ върху едно неопозовено начало. За гражданскитѣ чиновници включително опълченцитѣ, инвалидитѣ бивши цивилни чиновници, споредъ закона за пенсиитѣ, е учреденъ единъ и сжщъ фондъ, който се образува само отъ мѣсечни удържки върху заплатитѣ на държавнитѣ (цивилни) чиновници, а за военнитѣ чиновници и свещеницитѣ има отдѣлни фондове, единия отъ които — военния — се субсидира отъ държавата. Това е една привилегия къмъ военнитѣ, за да иматъ осигурена по-добра пенсия. Въ една държава, където основния законъ поставя всички лица — безъ никаква разлика — на еднаква нога, подобна привилегия е явно прѣстѣпление спрямо принципа за равноправността на гражданитѣ. Веднажъ пенсионния фондъ учреденъ върху строго и ясно опрѣдѣленъ принципъ — основанието му отъ удържки по извѣстенъ процентъ отъ заплатата, то нече съмнѣние, че право на ползуване отъ тоя фондъ има само този, който прѣзъ законното число години е внесалъ въ тоя фондъ слѣдуюмйтѣ се одържки. Възприемемъ ли точенъ принципъ, трѣбва да се съгласимъ, че всички лица, които получаватъ пенсия отъ дър-

жавния фондъ за пенсиитѣ, трѣбва да сж внесли прѣдварително припадающата се частъ, която закона прѣдвижда за образуване фондътъ. Отъ тука слѣдва, че всички лица, като учители, които сж служили въ турско врѣме, опълченци и други, трѣбва прѣдварително да внесатъ нужния размѣръ отъ сума за пенсионния фондъ. Но понеже опълченцитѣ и др. т. не сж въ състояние да сторятъ това, то тѣ трѣбва да се издържатъ направо отъ държавата, а фонда за пенсиитѣ да си остане само за тия лица-чиновници, които сж внесали одържки отъ заплатитѣ си, включително и военнитѣ.

У насъ, споредъ закона за пенсиитѣ, има три фонда: за цивилни, военни и духовни лица, прослужили всѣки въ съответното вѣдомство. Самостоятелното положение на всѣки отъ горнитѣ фондове има тѣзи лоша страна, че за фонда по гражданското вѣдомство нѣма никакви облаги отъ обстоятелствата, когато нѣкои чиновници се лишатъ отъ право на пенсия по каквито и да било причини. Знаймо е, че като сръдство за засилване пенсионния фондъ по кое и да било вѣдомство, служатъ и тѣзи обстоятелства, че мнозина чиновници внасятъ пенсионни удържки, безъ да се ползватъ отъ пенсия. Така напр. учителитѣ, които напускатъ учителствуването прѣди да сж си изслужили пенсионитѣ години, поради встъпването имъ въ бракъ; други доброволно напускатъ

Д-ръ ИВ. ТЕОДОРОВЪ

се прѣмѣсти въ IV-ий участъкъ задъ съборната църква, улица 15 линия, продължение на Митрополска улица, домъ № 4.

Купувамъ акции и облигации

отъ разни д-ства и банки на
СПРАВКА РЕДАКЦИЯТА
в „Свободенъ Гласъ“

ЗА УВѢРЕНИЕ ПРОВѢРЕТЕ!

Имамъ честъ да явя на почитаемота публика, че по случай зимния сезонъ ми пристигнаха голѣмъ изборъ отъ модни манифактурни галантарийни стоки. Складъ отъ европейски дамски и дѣтски дрехи съ специална работилница за поръчки.

Цѣли комплекти отъ свадбени и кръщелни потрѣби.

Разни сукна: конпринени, полукопринени и вълнени

Платове за джикети голѣмъ изборъ гарнитур.

Продавамъ: манифактура галантария съ 15—20 % по ефтино отъ всѣкъдѣ. Дамски и дѣтски дрехи, сукна и плюшове съ 30 % по ефтино.

ЗА УВѢРЕНИЕ ПРОВѢРЕТЕ!!

ИСТИНСКИ РУСКИ ГАЛОШИ МАРКА „ГРИЖЪЛНИКЪ“

Отъ Манифактурния магазинъ на Д. КАЛОЯНОВЪ

улица „Владиславъ“ („Ташъ-Йолу“)

ЕДИНЪ ОПИТЪ

Сдържателя на „ХХ ВѢКЪ“ съобщава, че всѣки день точи първокачествено отлежало **ШУМЕНСКО ПИВО** Специално за града Варна чаша бира 250 гр. 15 стотинки, Сжщо посѣтителитѣ ще намѣрятъ разни доброкачествени закуски. Салона е свободенъ за СВАДБИ, ВЕЧЕРИНКИ и БАНКЕТИ съ много

ИЗНОСНИЦЪНИ

КРЕДИТНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „ЗВЪЗДА“

ПОКАНА

Съгласно рѣшението на управителния съвѣтъ поканватъ се г. г. акционеритѣ на общо извънредно събрание, което ще стане на 22-и ноемврий н. г. въ салона „Промекъ“ на 9 часа прѣди обѣдъ съ

ДНЕВЕНЪ РЕДЪ:

- 1) Изменение на устава;
- 2) Увеличение капитала на дружеството отъ 100,000 на 300,000 лв.
- 3) Избиране управителенъ съвѣтъ.

Ако събранieto не се състои на 22-й ноемврий т. г., то се отлага за 29-й Ноемврий т. г. въ сжщото помѣщение и сжщия часъ.

Акциитѣ ще се депозирватъ въ дружественната кантора или въ Българската Народна и Земледѣлческа Банка до 21-й ноемврий или 28-й сжщия т. г. 12 часа по обѣдъ; а удостовѣренiята на Банкитѣ и дружествата за заложенiи акции, носящи всмерата на акциитѣ се приематъ само въ дружественната кантора, сжщо до 21-й или 28-й ноемврий н. г. 12 часа по обѣдъ.

Отъ управителния съвѣтъ.

БЪЛГАРСКА ГЕНЕРАЛНА БАНКА

ВАРНАНСКИ КЛОНЪ

ЦЕНТРАЛА въ СОФИЯ

Клонове: Бургазъ, Пловдивъ, Русе, Варна.

КАПИТАЛЪ 4000,000 Л. ЗЛ

Извършва, всѣкаквѣ банковѣ операции.

ПРИЕМА ВЛОГОВЕ:

Безсрочни по 4 1/2 % година лихва, а срочни по особено споразумение.

службата, трети биватъ уволнявани още прѣди срока за пенсия, четвърти умиратъ, било прѣди срока, било слѣдъ това. Ако пенсионния фондъ бѣше само единъ, то очевидно е, че ползата за фонда ще бѣде по-голѣма.

Печата не еднократно се е занимавалъ съ въпроса за уреждането чиновническитѣ пенсии, но никакъвъ резултатъ не далъ до сега.

Споредъ насъ, тоя въпросъ може да се разрѣши справедливо така:

1) Всички фондове да се слѣятъ въ единъ фондъ, който ежегодно да се субсидира отъ държавата.

2) Отъ тоя фондъ да се ползватъ само ония чиновници, които сж прослужили опрѣдѣлено число години на държавата (тукъ се разбиратъ: чиновници по гражданското и военно вѣдомства, учителитѣ и свещеницитѣ) и сж внесли слѣдуемитѣ се пенсионни удържки.

3) Заслужилитѣ на стечеството (а не на държавата) лица да се ползватъ съ държавна помощъ въ пари или въ натура, като имъ се даде земя за обработване или имъ се отпускатъ суми за обзавеждане съ каквото тѣ желаятъ занятие.

4) Инвалидитѣ да получаватъ суми отъ държавата, както чиновницитѣ по бюджета.

5) Чиновници, които сж прослужили повече отъ десетъ години и бждатъ уволнени по тѣхно или не по тѣхно желание, да иматъ право, ако пожелаятъ, да получатъ половината отъ внесенитѣ имъ пенсионни удържки, като се лишатъ отъ право на пенсия.

Народното събрание трѣба да се занимае доста сериозно съ въпроса за уреждането на пенсионнитѣ фондове, докато не е настѣпилъ нѣкой остѣръ кризисъ, слѣдъ който трудно ще бѣде неговото рационално разрѣшение.

Едно напомнюване на г. г. народнитѣ прѣдставители изъ варненски окръгъ.

Варненския окр. съвѣтъ въ II та си редовна сесия прѣзъ тая година, слѣдъ като гласува бюджета на окръжието за идущата 1910 година, за който бюджетъ съвѣта има обширни пояснения за всѣки параграфъ, по прихода и разходната му частъ, отъ страна на постоянното присѣствие на окръжната комисия, така сжщо и отъ страна на бюджетарната комисия, гласува бюджета на окръжието съ приходъ 437,000.

Окръжния съвѣтъ изпълни всички задължения, изисквани по чл. 45 отъ закона за окръжнитѣ съвѣти, а като автономно управление, въ едно отъ заседанията си, взе рѣшение, да помоли почитаемото министерство, като разглежда за утвърждение бюджета, да не прави никакви промѣни въ параграфитѣ му, защото ако се допусне промѣна въ нѣкой параграфъ, съ това ще се потвърди, че окръжния съвѣтъ е тѣло зависимо, а не автономно напълно, както трѣба да бѣде всѣки окр. съвѣтъ.

Затова въ качеството си на окр. съвѣтникъ, апелирамъ съ молба първенежъ къмъ почитаемитѣ министри и второ къмъ уважаемитѣ ми г. г. народни прѣдставители изъ варненски окръгъ, да помолятъ г-нъ министра на вътрѣшнитѣ работи, да утвърди бюджета на варненския окръгъ за 1910 год. тѣй както е приетъ отъ съвѣта, съ което ще се потвърди, че дѣйствително демократическата

партия, е винаги за пълната автономностъ на окръжнитѣ и общински съвѣти, за която автономностъ има приготвенъ законопроектъ, който ще приема тая година народното събрание.

Окръжния съвѣтъ, който е долната народна камара, или за по-ясно, той е по близкото обществено учреждение до народа, на което управление се дава право отъ закона, да изказва въ съвѣта пуждитѣ на народа, въ форма на желание или мнѣние.

Но нѣма сила да узаконява това изказано желание въ своитѣ засѣдания, понеже това право има само народното прѣдставителство.

Азъ като съвѣтникъ при варнен. окръженъ съвѣтъ ще напомня на г. г. народнитѣ прѣдставители изъ окръжието ни, да се заинтересуватъ и да прочетатъ протоколнитѣ рѣшения на съвѣта, отъ тая годишната му сесия, кждѣто ще намѣрятъ слѣдующитѣ изказани за узаконяване желания:

1) Да се иска отъ правителството още тая година да намали пжтния данѣкъ по отношение на поземелния и беглика данѣци.

2) Да се измѣни закона за събиране прѣжитѣ данѣци по отношение на поземелния данѣкъ, въ слѣдующата смисълъ: поземелния данѣкъ да се събира въ два таксита: първия прѣзъ м-цъ септември и втория прѣзъ м. декември, а не както сега въ три таксита.

3) Да се иска отгмѣната на глобата отъ 2 лева, върху общинската пжтна повинностъ, като събирането на повинността бѣде прѣзъ м-цъ септември, а не прѣзъ мѣсецъ май както е сега.

4) Да се отгмѣни държавнитѣ бирници, да не продаватъ нивитѣ на земледѣлца, а да ги дава подъ наемъ, за да получатъ закѣсенѣлия данѣкъ.

5) Да се измѣни чл. 1 и 2 отъ закона за селскитѣ общини, като се допусне на села да образуватъ общински центъръ, само ако всички или само село, има докладъ 30,000 лева прѣжи данѣци.

6) Да се създаде законъ, който да допуска на общинитѣ, по административенъ редъ безъ сждъ, да отнема заграбени общински мери и ниви отъ когото и да било

7) Да се прибави членъ къмъ закона за пжтищата и съобщенията, задължителенъ, всѣка община да очертае за сега поне, всички пжтища нешосирани, които водятъ за центра на общината, съ по една черта отъ двѣтѣ страни на пжтя, която черта да бѣде теглена съ земледѣлския плугъ.

За цѣлѣта да има комисия отъ общ. съвѣтници, техпическа властъ и свободни граждани.

8) За да се запазятъ опрѣдѣленитѣ черти, да се глоби нарушителъ съ глоба 50 лева, събирана отъ общинската властъ безъ сждъ, за въ полза на общинскитѣ фондове за постройка пжтища.

9) Да се разшири автономността на окръжнитѣ и общински съвѣти, като имъ се допусне да издържатъ технически персоналъ, за да може по-бърже да се застроятъ очертанитѣ общински шосета.

10) Да се прибави къмъ закона за опазване общественото здравие слѣдующето:

Окръжния съвѣтъ съвмѣстно съ окръжния хигиенически такъвъ, да опрѣдѣля участѣтитѣ и седалището на плащанитѣ отъ окръжната каса,

лѣкари, фелдшери: медицински и ветеринарни.

Върху всички тѣзи исказани желания, отъ варненския окръженъ съвѣтъ, азъ моля почитаемиѣ народни прѣдставители изъ окръга, да дигнатъ гласа си въ народното събрание, да се узаконятъ изказанитѣ желания отъ тѣхнитѣ колеги окръжни съвѣтници, които искатъ да се тури единъ по добъръ редъ за обществото.

Напълно съмъ увѣренъ, че всичко което изнасямъ въ настоящата си дописка, ще се защити въ народното събрание, както отъ нашитѣ прѣдставители, така и отъ всѣки народенъ прѣдставителъ, който разбира, що е да се направи нѣщо добро за народа.

Съ отлично почитание,
Окр. съвѣтникъ **Р. Николовъ.**
с. Раковски, Балчишко.

Руската търговия въ България.

Плавателна изложба на руски стоки—Парахода „Николай II“ въ български води.

Прѣзъ втората половина на м-цъ ноември се прѣдполага да бѣде открита устроената отъ руското търговско параходно дружество плавателна изложба на руски стоки, които се употребяватъ на балканския полуостровъ и въобще на близкия изтокъ.

За тази цѣль дружеството е избрало единъ отъ най-красивитѣ си параходи, „Императоръ Николай II“, който, въ своята обиколка, ще посѣти най-напрѣдъ българскитѣ пристанища Варна и Бургасъ, гдѣто ще прѣстои достатчно врѣме, за да може всѣки интересующъ се отъ развитието на търговскитѣ отношения между Русия и България да се запознае подробно съ изложенитѣ произведения.

Руското правителство е взело подъ свое покровителство това прѣдприятие на параходното дружество и е назначило свой комисаръ на изложбата въ лицето на чиновника при министерството на търговията, г. Никодимъ Исаевичъ Амагуни, щатски съвѣтникъ, съ пълни персоналъ, за даване обяснения по всички изложени прѣдмети. Вънъ отъ това, прѣдполага се на парахода да присѣдствуватъ и прѣдставители на разни фирми, които ще могатъ да демонстриратъ съ изложенитѣ произведения и да уговорятъ условията при приемането на поръчкитѣ.

На изложбата ще бѣдатъ застъпени слѣдующитѣ категории произведения: манифактура, кожухарство, сѣрмени конци, черковни вѣщи и украшения, икони, сѣдове, самовари, пожарски издѣлия, консерви, сирене, медъ, вино, спиртни патиета, разни дървени издѣлия, обуща, кожи, кибритъ, свѣщи, всѣкакъвъ видъ желѣзо, цементъ, солъ и пр.

Излишно е да се изтъква голѣмия интересъ, който тази плавателна изложба прѣдставлява, както за нашия търговски съвѣтъ, така и за нашето селско население, особено като се иматъ прѣдъ видъ общедостъпнитѣ цѣни на изложенитѣ руски стоки.

Бѣл. рѣд. До колкото помнимъ, тази изложба ще бѣде първа по рода си у насъ. Изложбата ще ни способствува извънмѣрно много за опознаване руската индустрия и производство и за завързване неразривни сношения на търговска и икономическа почва. Ний познава-

ме всичко у руския народъ съ заключение неговата промишленостъ. Незнаемъ кои сѣ причинитѣ, но фактъ е, че между насъ и нашитѣ освободители не сѣществуватъ и до сега търговски връзки. Нашия изностъ отъ години насамъ се направлява къмъ сръдиземно море и Русия слабо е зачехната отъ него. Вноса на рускитѣ произведения у насъ е тоже слабъ и това ние не можемъ да обяснимъ съ друго, освѣнъ съ слабото познание между насъ и руситѣ въ търговско-промишлено отношение.

Прѣдстоящата изложба прави честь на нейнитѣ уредници. Тя иде тъкмо на врѣме и безсѣмнено ще отрази добро влияние върху взаимната търговия на двѣтѣ страни. Прави впечатлѣние, че рускитѣ консулства въ България сѣ се много добръ проникнали отъ идеята за едно облизение между двѣтѣ страни на търговски начала. Такова едно облизение би било трайно, солидно и би допринесло много нѣщо къмъ братството на двата народа.

Варненския руски консулъ, единъ особено интелигентенъ човѣкъ и горещъ българофилъ, вѣрва, че на изложбата ще да присѣдствуватъ всичкитѣ наши министри, заедно съ руския посланикъ въ София г. Сементовски — Курило; сѣщо, че Дирекцията на желѣзницитѣ ще да намали такситѣ, за да може изложбата да бѣде посѣтена по-възможностъ отъ по-голѣмъ брой българи.

Варненски народенъ театръ

Извънредна деликатна и трудна работа е да вникнешъ въ глѣбинитѣ на човѣшката душа, да схванешъ и изложишъ нейнитѣ проявления съ всичкитѣ имъ най-голѣми тънкости, а тъкмо въ тая областъ се проявява драматическото изкуство. То има за цѣль да открие прѣдъ обществото чувствата, разсѣдка и волята на личността. Чрѣзъ избрани типове то величае добродѣлитѣ, а порицава и усмива пороцитѣ. Подъ видъ на приятна забава театрътъ безспорно указва грамадно влияние върху обществения моралъ, поради което днесъ навредъ се полагатъ усилия за неговото усъвършенстване. Театрътъ е институтъ за облагородяване на чувствата и огледало на живота. Да посѣтишъ едно добръ уредено прѣдставление, значи да прѣживѣешъ цѣла епоха въ всички нейни възделения. Кому не се е свивало болезнено сърцето, когато се изпасятъ на сцената страданията на невинността и на кого гърдитъ не сѣ се изпѣждали съ радостни чувства при тържествуването на правдата?

Нуждата отъ театрътъ наложително се чувствува вече и у насъ. Това личи отъ интереса, който обществото проявява къмъ него. Ето защо на много мѣста сѣ образували театрални дружества, които съ частни сръдства, или съ помощта на надлежитѣ общини, сѣ построили специално за тази цѣль здания и редовно даватъ своитѣ прѣдставления. Само градътъ Варна въ туй отношение бѣше съвсѣмъ забравенъ. По пѣмане удобно театрално здание и постоянна драматическа трупа, сѣ се изреждаха тука винаги други, които не всѣкога сѣ задоволявали любознателното гражданство. Обаче въ края на м-цъ августъ т. г. се тури началото на варненския народенъ театръ, като се избра единъ комитетъ въ съставъ: градския кметъ Ив. Церовъ — прѣд-

седател, прѣдседателя на постоянната комисия Д. Шиковъ — подпрѣдседател, отъ учителския съвѣтъ на мъжската гимназия Ил. Веновъ, отъ дѣвическата гимназия Ив. Стояновъ и отъ основнитѣ училища г-ца Славова.

За допълнителни членове въ комитета влизатъ гражданитѣ: г-нъ Романчикъ, Ст. Георгиевъ, Кумановъ и Г. Даскаловъ.

На комитета прѣдстои да изработи правилникъ и репертуаръ, да избира актьори и актриси. Въ тая трудна работа ние разчитаме най-много на г-нъ Церовъ и Венова, които сѣ боравили въ литературата. Тѣ, вѣрваме, ще иматъ прѣдъ-видъ качествата, които трѣба да притежава единъ добръ актьоръ или актриса и ще отбѣгватъ грѣшкитѣ, защото би се отразили крайно злѣ върху успѣхътъ на театра, особено въ началото.

Отъ своя страна Варнен. кметство е прѣдвидѣло 1000 лева помощъ на въпросния театръ и поканилъ другитѣ градски общини въ варненския окръгъ да прѣдвидятъ въ бюджетитѣ си извѣстни суми за сѣщия.

Напрѣдъкътъ на варненския народенъ театръ ще зависи твърдѣ много и отъ лицата, които влизатъ въ комитета.

ОТЗИВИ

Езуититѣ въ Варна.

Покатоличаването на 7 български момичета сирачета, извършено въ параклиза на дѣвич. пансионъ (както ни съобщи единъ вътрѣшенъ членъ отъ сѣщия пансионъ) направи много тѣжко впечатление на всѣки българинъ. Неотдавна четохме въ новото списание „Искренно Слово“ много искренни думи за езуититѣ въ България. Нека да видимъ какво става въ нашия градъ. Езуититѣ притежаватъ до морската градина палата за дѣвическото училище, пансионъ, голѣма къща за мъжкото училище и калугери. Задъ старата болница, около съборената вѣтърница, тѣ притежаватъ голѣмо мѣсто, гдѣто ще бѣде построена католическа черква и палата за мъжки пансионъ и училище. Мѣстото е дадено на езуититѣ въ замѣна на мѣстото, върху което е построена черквата „св. Петка“. Варненцитѣ добръ помнятъ какъ въ врѣмето на Ранковото кметуване, езуититѣ сѣ били пропждени отъ това мѣсто. Слѣдъ божествената литургия въ съборната черква потегли тогава православния народъ съ хоругви, на чело съ свещеници и се отправи къмъ площада гдѣто езуититѣ искали да положатъ основитѣ на католически храмъ. Езуититѣ се промъкнаха по малко на групички и незабѣлѣзапо. Отъ първо много на рѣдко се мѣркаха изъ улицитѣ съ своеобразното си облѣкло, окичено съ кръстове, вѣжета и други знаци на лицемѣрната пажоностъ. Тѣ се засилиха у насъ, разширили своето дѣло, а Франция, която ги покровителствува въ ориента да разпространяватъ французската хуманна култура — каква жалка ирония: хуманна култура и езуитизмъ! ги прогони, за да отърве французина отъ отровната плѣсенъ на тѣхнитѣ вѣковни заблуждения и републиката отъ монархизма, на който тѣ сѣ отчаени крѣпители. — Идете въ Сърбия и вие не ще намѣрите езуигитѣ нито въ

единъ градъ на православното кралство.

Какво правятъ нашитѣ духовни власти, та пасуватъ въ моменти, когато се подконава религиозното влияние на нашата православна черква отъ едни хора, които първи погазиха светостта на христовата църква и отъ нея създадохъ търговски институтъ за лични земни облаги, тъкмо противъ принципитѣ на религията?

Или нашитѣ духовни власти искатъ народа самъ да си присвои властъ и натири тѣзи езуити тамъ, къдѣто има глупци да ги търпятъ.

Ново списание. Бързиятъ напрѣдкъ, който страната ни прави въ културно отношение, подига за разрѣшение не малко на гледъ маловажни, а въ сѣщностъ отъ доста голѣмо значение въпроси, изпрѣварени или тласнати настрана отъ общото течение. Загубата на прѣвъ погледъ е само морална въ замѣна на материалния напрѣдкъ. Днешнитѣ бащи и майки, усвоили методата на домашното възпитание отъ своитѣ родители отъ врѣмето, не всички се чувствуватъ достатъчно силни да облѣкатъ въ броня за прѣдпазване отъ морална поквара своитѣ дѣца. Но въ дѣйствителностъ има и материални загуби отъ новитѣ условия на живота. Ламтежътъ къмъ обществени служби у мъжетѣ, кокетството у нѣкой отъ женитѣ, фантазитѣ за политически права у други отъ тѣхъ, отслабватъ и убиватъ естествената склонностъ къмъ трудолюбие, самопомагане и пр. По тъквъ начинъ подъ колелата на напрѣдка се погазватъ не малко добродѣтели отъ личенъ, сѣмеенъ и общественъ характеръ у значителна частъ отъ нашето общество. За подпомагане общия напрѣдкъ и за разрѣшението на изоставени и създадени отъ него въпроси, започнато е издаването въ София на ново мѣсечно списание „Сѣмейно огнище“. То ще излиза всѣки мѣсець отъ 3 печатни коли и ще струва 6 лева годишно. Ще съдържа статии:

- 1) Сѣмейството въ свръзка съ обществото;
- 2) Разни въпроси около сѣмейния животъ;
- 3) Сѣмейни и граждански добродѣтели;
- 4) Прѣводна и оригинална художествена литература;
- 5) Общественъ прѣгледъ;
- 6) Календаръ за всѣки мѣсець;
- 7) Разни новости;
- 8) Домашно рѣководѣние.

Въ списанието на „Сѣмейно огнище“ ще взематъ участие всички наши писатели.

Редакцията ни, като прѣпоръчва това единичко по рода си списание на всѣко сѣмейство, пожелава му най-голѣмъ успѣхъ.

Немарливостъ ли, или зла мисълъ.

Прѣзъ 1906 година тогавашния съставъ на варнен. окр. постоянна комисия е произвела търгъ за отдаване на експлоатация двѣтѣ зеленчукови градини на окръжното стопанство при манастири „св. Константинъ“ по 30-50 лева годишенъ наемъ на декаръ. Всичкото пространство е 300 декара. Търга е останалъ върху Пв. Миховъ, падлежно утвърденъ. Слѣдъ врѣме наемача се отказалъ отъ търга, вслѣдствие на което се произвелъ втори търгъ, останалъ върху Гено Кирчевъ за 13 л. декара. Понеже тая цѣна е малка,

комисията вмѣсто да разпреди за трети търгъ и даде по-голяма гласност на обявлението, тя взема още по 2 л. на декаръ отъ Кирчева и поискала утвърдяването на търга отъ министерството. Търга билъ утвърденъ и договора сключенъ, но не за 300 декара, а за 237. Впоследствие се оказва, че първия конкурентъ (Ив. Миховъ) билъ съдружникъ съ втория.

По какви съображения е дѣйствувала комисията въ полза на наемателитѣ, не ни е извѣстно.

За градската ни библиотека сме получавали доста оплаквания. Напоследъкъ единъ господинъ ни се оплаква, че още при влизането въ библиотеката се чувствува нетърпима воня, която иде отъ много мѣста, напр. нужника и ламбитѣ. Дѣйствиелно, че въ библиотеката не може да се седи отъ силно разваленъ въздухъ. Най-главната причина на това ние отдаваме на обстоятелството, че подъ библиотеката се помѣщава една бозаджийница, въ която се и произвежда бозата. Длъжност на общината е да разпреди щото или бозаджийницата да се махне отъ долу, или пъкъ да се хване друго помѣщение за библиотеката, още повече, че сегашното е малко, неудобно. Друго. Всички списания сж изпонапани съ бѣлѣжки, изпोकжасани; отъ нѣкои сж извадени картини и цѣли коли. Това е констатирано твърдѣ отдавна и още библиотечната канцелария не взима мѣрки за прѣмахването на тия безпорядѣци. Може би библиотекаря, който е доста учтивъ и старателенъ въ работата си да вижда всичко това, по неможе нищо да стори безъ съдѣйствието на общинската власть. Нека се надѣваме, че г. Церовъ, който умѣе да цѣни нуждата отъ библиотеченъ институтъ, ще земе рационални мѣрки за повдигане библиотеката на подобающа висота и ще въведе порядѣкъ въ нея.

Осжденъ за отвличане мома.

На 6 м. м. се разгледа въ варненския окръженъ съдъ дѣлото № 1720/908 за отвличането отъ село Хаджи Димитръ, балчишка околия, момата Марийка Минчева, отъ нѣкой си Алекси Стаматовъ, жителъ на с. Гиуръ-Суютчукъ, сжщата околия. При разбирателството на дѣлото се установи, че момата е отвличена насилствено и споредъ практикувания въ подобни случаи позоренъ навикъ по селата, била обезчестена. Благодарение на силно аргументираната обвинителна рѣчь на прокурора г. Борисъ Ганчевъ, който по най-убѣдителенъ начинъ доказа, че въ случая никаква любовъ не е свързвала момата съ нейния похитителъ, макаръ защитника на обвинения да се мъчеше да докаже, че тя доброволно избѣгала съ Стаматова, съдебнитѣ засѣдатели единодушно признаха виновността на последния и съда го осжди на шестъ години строгъ тъмниченъ затворъ. Хвала на такива засѣдатели. Бихме желали щото винаги нашитѣ съдебни засѣдатели да се отнасятъ така строго, и справедливо и съ пълно внимание къмъ участъта на потърпѣвшиѣ лица, особено въ подобни случаи, когато едно момиче е беззащитно. Съжеляваме, че на виновника не е наложено максимума на наказанието, за да познатъ такива безобразници, че е скъпа честта на човѣка, особено на момичето, която не бива да се погазва по такъвъ животински

начинъ, както правятъ необузданитѣ селски ергени. Ние не познаваме по-гнусно, по-отвратително желание отъ туй да си налагаши волята върху извѣстна личностъ за лични твои интереси отъ какъвто и да били характеръ, а камо ли въ случаи, кждѣто се отнима най-нѣжното, най-святото право на човѣка — свободно да люби и възъ основа на това право да встѣпи въ съпружески животъ. Да се ожени мома насилствено, противъ нейната свободна воля, значи жива да бжде погрѣбена, защото който момъкъ не умѣе да уважава личната воля на една мома, утрѣ ще стане нейнъ най-жестокъ тиранинъ, като я изтезава и остави на произволитѣ на груба свежърва и зълви, а самъ трѣгне да безчинствува по чужди къщи.

Дневни новини

Съобщения отъ музея. 1) Варненското архелогическо дружество прѣдложи на шуменското да се свика въ гр. Шуненъ конгресъ на българскитѣ археологически дружества и да се поканятъ на него делегати на сръбскитѣ и хърватскитѣ археол. дружество.

Музея биде посѣтенъ отъ тукашния окр. управителъ, г. Ралчевъ, който разгледа обстановката и уредба на това културно учрѣждение, което има за цѣль да прѣдстави окръга въ природно, историческо, индустриално и народописно отношения.

Подарѣци. Г-нъ Ат. Петровъ въ рѣка Девня подари едно мряморно стѣлбче съ изображение на ангелче, сѣдащо върху гърба на единъ делфинъ.

Ученическото дружество „Хигиена“ при варненската държавна мъжка гимназия на 8 т. м., въ 2 часа слѣдъ обѣдъ, ще даде забава въ салона Прошекъ.

Прѣдъ видъ цѣльта на дружеството, подканваме варненскитѣ граждани да присѣдствуватъ на забавата, съ което ще улеснятъ много за реализирането цѣльта му. Дружеството, отъ своя страна се е грижало да състави отбрана програма, съ изпълнението на която ще задоволи присѣдствующитѣ.

Противъ началника на Провадийската землед. банка получихме писмо, въ което се излага какъ тоя господинъ (Христо Поповъ) прѣнебрегвалъ службата си и се занимавалъ съ застраховки при чиновническото кооперативно осигурително дружество, съ което е станалъ послувиченъ въ Провадия. Обръщаме вниманието на бълг. землед. банка, която не трѣба да допуска такава небрѣжност къмъ службата у своитѣ чиновници.

Царски подарѣци. По случай бала, който офицеритѣ отъ 8 полкъ ще дадатъ тая вечеръ за усиляване на фонда за построяване на Музея „Н. Ц. В. Княгиня „Мария Луиза“, Н. Величество Царя е подарилъ 1000 лева и 7 разкошни подарѣци за Лотарията, която ще се тегли тая вечеръ на бала.

Учимъ се, че въ града е пристигнало голѣмо количество недоброразличествена и много лоша и отвратителна разни риби, обръщаме вниманието на санитарната власть да вземе най-строги мѣрки.

Съгражданина Пантелей Занетовъ отъ два мѣсеца насамъ започна самостоятелно да търгува съ разни колониални и турски стоки.

Пожелаваме му добъръ успѣхъ въ работата.

Д-ръ Т. Ивановъ по случай смъртта на съпругата му е подарилъ 40 лева на безплатнитѣ ученически трапезарии.

Градскитѣ фенери продължаватъ да тъмнатъ въ тъмнина. Всѣкакви викове противъ това подиграване съ общин. власти оставатъ гериолерни. Граж. обаче не току така ще простятъ това. Срѣщу всѣкимѣсично четирехилядно възнаграждение тѣ имали само една тъмнина и нищо друго. Учимъ се че една група граждани подготвятъ митингъ противъ това. Митинга щѣлъ да се състои на скоро и то прѣдъ общинското управление.

Ний отъ своя страна нѣма какво по вече да кажемъ, гражданитѣ найсетне иматъ право сами да издигнатъ гласъ на протестъ, когато разни прѣдприемачи явно експлоатиратъ гражданската нара по най-незаконенъ начинъ.

Колездачна вечеринка На 7 т. м. варненското колѣздачно д-во въ салона „Прошекъ даде сѣмейно-танцовална вечеринка въ полза на дружественния коледрумъ. Вечеринката бѣ посѣтена много добръ и даде доста добъръ приходъ. Тази е вто-

рата вечеринка, която дружеството дава прѣзъ този сезонъ. По всичко изглежда, че това енергично дружество проявява усиlena дѣятелност, достойна за уважение. Варнен. колѣздачно д-во и до сега не е засѣгнато отъ онзи червива раздора, що сполетѣ другитѣ колѣздачни дружества изъ България. Желасими му успѣхъ!

Неспособенъ стражаръ. Драганъ К. Шошовъ, полицейски стражаръ въ с. Горни Чифликъ, Провадийско, споредъ свѣдѣнията ни, е лице, което съвършенно не отговаря на поста, що заема. Въ едно писмо до редакцията ни се описватъ качества на туй лице, поради които по никакъвъ начинъ не може да му се повѣрява служба, назначението на която е да се пази обществения порядѣкъ и спокойствието на гражданитѣ. Египъ полицейски органъ, който самъ причинява буйства и разенъ родъ скандали, може само да компрометира властта и да написа пакости на обществото. Тоя стражаръ се явявалъ често пѣти пиянъ до безсъзнание, биелъ хората и въобще каквото може да върши единъ разюздачъ елементъ, който твърдѣ своеобразно разбира назначението си, като органъ на властта. Подобни екземляри има и другадѣ въ окръга ни. Обръщаме вниманието на г-нъ окръжния управителъ върху тоя недѣлъ въ организацията на полицейската служба.

ИЗГУБЕНО Е иптезапското свидѣтелство № 38158 — серия 60 — 1905 год. на х. Акъ х. Реджебовъ отъ Варна издадено за едно магаре, което да се счита невалидно.

МЛАДЕЖЪ съ II-о класно образование, отбилъ военната си тегоба, владѣющъ канцеларски редъ, търси каква и да е работа. — Справка редакцията.

ПРИТЕЖАТЕЛЪ на капиталъ отъ 15000 — 20000 лева търси съдружникъ съ толкова капиталъ за нѣкое търговско или индустриално прѣдприятие. Справка въ редакцията на в-къ „Свободенъ Гласъ“.

ПРОДАВАТЪ СЕ около 500 кгр. бамня, който желае да купи да се отнесе до К. Н. Фетваджиевъ въ гр. Провадия.

ДИМИТРЪ К. ПОПОВЪ МЪЛНИЧАРЪ—ВАРНА

Честъ има да яви на почитаемиѣ си г-да клиенти и интересующи се, че свърши новата инсталация на брашнената си фабрика въ рѣка Девня, къмъ която присѣдини водата на другата си мѣлница и постави торбина, валсови и други модерни мелничарски машини, вслѣдствие на което производството се увеличи и качеството на брашната се подобри.

Има вече на разположение достатъчно количество отъ разни качества брашна.

Правилното му да произвежда брашна само отъ жито, безъ всѣкакви примѣси, си остава и за напредъ.

ВАРНЕНСКА ОКРЪЖНА ПОСТОЯННА КОМИСИЯ

ОБЯВЛЕНИЕ № 6101.

гр. Варна, 2 ноемврий 1909 год.

На 12-й декемврий 1909 г. въ 4 часа слѣдъ обѣдъ ще се произведе търгъ, съ явна конкуренция за отдаване на прѣдприемачъ доставката на потрѣбния **КАНЦЕЛАРСКИ МАТЕРИЯЛЪ** за комисията, прѣзъ идущата 1910 година.

Слѣдъ откриването на търга не се допусчатъ конкуренти и не се приематъ заявления.

Приблизителната стойностъ на прѣдприятието е около 1000 лв. За участие въ търга се изисква 5% отъ тая сума и документи съгласно чл. 11 отъ закона за общественитѣ прѣдприятия.

Поемнитѣ условия и други книжа по горното прѣдприятие могатъ да се видятъ въ канцеларията на комисията всѣки прѣстѣтственъ день.

Прѣдседателъ: **Д. Шишковъ.**

за Секретаръ-Бирникъ: **К. Юрдановъ.**

Печатница Д. Тодорови и С-ие — Варна